

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

v. An, & quid dicendum de debitore tributorum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

SECTIO III.

An dicendum, quod debitor debeat laborare,
vel seruienti creditori satisfacere?

Difficultas secunda, eiusque solutio.

SUMMARIUM.

- 1 Immunitas est non solum ut debitor pœnam corporalem non luat, sed etiam ut in Ecclesia existens non extrahatur, vinculis non alligetur, & alio modo vexetur.
- 2 Debitor licet ad Ecclesiam confugerit, potest citari, & si se non defendat, creditor obtinebit, non autem tradendus est in seruum creditori: secus dicendum de seruo fugitiuo.

Obiicies secundò ex eodem Cutellio *loc. sup. cit. num. 32. & seqq.* Immunitas solum est, ut debitor pœnam corporalem non luat, *cap. inter alia, de immunit. Eccles. cap. id. constitutus, & cap. definitur, 17. q. 4.* non autem ut non labore, vel creditori seruienti non satisfaciatur, alioquin irrationabilis esset, quia præiudicat iuri tertij, & fauet nocenti. Vnde seruus fugiens ad Ecclesiam ob seuitiam Domini, securitate accepta, Domino redditur, ne Dominus priuetur iure quæsito, quod habet, ut seruus ei laboret: ergo sic, &c.

- 1 Respondetur, nego priorem partem antecedentis, quia iuxta iura citata immunitas est non solum ut debitor pœnam corporalem non luat, sed etiam ut ibi existens non extrahatur, vinculis non alligetur, & alio modo non vexetur. Neque hinc absurda, quæ inferebantur, sequuntur; quia poterit debitor citari, & si se non defenderit, mittetur creditor in eius bonorum possessionem, quamvis nunquam tradendus sit in seruum creditori; quia hoc non debetur ei, nisi post sententiam, & in pœnam. Secus dicendum de seruo fugitiuo, cuius possessio, & dominium est apud dominum, et si contrarium etiam quoad hunc sentiant Abb. in *cap. inter alia, num. 22. Oldrad. conf. 54. Boetius decis. 2. c. 15. n. 7. & Alberic. 1. part. statutorum, q. 39. & in rubr. Cod. de his, qui ad Ecclesiam confugiunt.*

SECTIO IV.

An, & quid dicendum de debitore suspecto
de fuga?

Difficultas tertia, eiusque solutio.

SUMMARIUM.

- 1 Debitor suspectus de fuga, est suspectus de graui delicto.
- 2 Suspectus de fuga potest capi, & incarcerari, etiam à iudice incompetenti in die festo.
- 3 Priuilegium immunitatis non excludit suspectum de fuga, nec illud impediri potest delicto debitoris committendo.
- 4 Debitor existens in Ecclesia ne fugiat à iudice, custodia adhiberi potest, & non extrahi.
- 5 Reus carcerari potest in die festo, & puniri, non autem in loco sacro.
- 6 Quæ dicta sunt de debitore, dici etiam possunt de militibus qui pecunia accepta fugi.
- 7 Fugiens à militia non est reus criminis læsæ Maiestatis in personam, sed solum in statum.

Obiicies tertio, saltem immunitas non competet debitori suspecto de fuga, ita ut hic saltem ab Ecclesia extrahi possit, & tradendus sit iudici, ut securus reddatur creditor. Atque ita docent nonnulli apud Couar. 2. var. cap. 20. num. 14. & apud Anastasium Germ. de sac. immunit. lib. 3. cap. 16. n. 99. & seqq. ex eo, quod debitor suspectus de fuga est suspectus de graui delicto: ergo Ecclesia, cum possit, impedire illud debet, & sic iudici tradere debitorem, vel alia via de fuga istius securum reddere creditorem: tum ex eo, quod suspectus de fuga potest capi, & incarcerari (etiam ab incompetenti iudice) in die festo, ut rectè docet Couarru. 2. var. c. 20. n. 14. Ergo & poterit capi, & incarcerari in loco sacro, argumento sumpto de tempore ad locum, l. vinum, ff. si certum petatur, l. ratio, §. si per venditorem, ff. de action. empti.

Respondetur, nego antecedens, quia priuilegium immunitatis non excludit suspectum de fuga, nec illud impediri poterit delicto debitoris committendo: tum quia alia via (scilicet si à iudice custodia apponatur) fuga impediri potest, absque eo, quod ab Ecclesia debitor extrahatur. Neque argumentum de tempore ad locum est firmum, quandoquidem reus puniri potest in die festo, non autem in loco sacro. Vnde patet ad opposita responsio, atque ita ex communiori, ac probabiliori sententia Doctorum docent Couarru. & Anastas. Germ. in locis supra cit. Suar. c. 11. n. 3. Farinac. in append. de immunit. cap. 3. n. 60. Ambrosin. de imm. nit. Ecclesi. lib. 3. cap. 13. n. 3. Diana c. re. ol. 32. & Bonac. q. 7. de immunit. §. in princip. Idemque dicas de militibus, qui cum militia pecunia accepta fuerit adscriptus, inde fugam arripens, ad Ecclesiam se recepit; quia per talem militie adscriptionem non est propriè seruus Principis, sed debitor, & per fugam à militia non est reus criminis læsæ Maiestatis in personam, sed solum in statum Principis. Vide quæ dicuntur infra dub. 23. sect. 2. & seqq.

SECTIO V.

An, & quid dicendum de debitore
tributorum?

Difficultas quarta, eiusque solutio.

SUMMARIUM.

- 1 Immunitas quod non competet debitoribus tributorum qui ab Ecclesia extrahi possunt, si consuetudo non esset in contrarium, voluerunt nonnulli Doctores.
- 2 Immunitas in sententia dictorum Doctorum conceditur Ecclesie, quatenus approbat leges civiles immunitatem concedentes.
- 3 Leges civiles potius denegant, quam concedant immunitatem debitoribus tributorum.
- 4 Princeps non presumitur contra seipsum legem condere.
- 5 Immunitas non est solum ex eo, quod Ecclesia approbet leges civiles, sed etiam ex eo, quod omnibus delinquentibus, & reis immunitatem concedat, alijs quibus casibus exceptis.
- 6 In generali concessione immunitatis veniunt etiam debitores, quicumque sint, & qui rei in iudicio, & rei debitorum nominantur.
- 7 Authentica de mandatis Principum, cum iuri Canonico aduersetur, iam ab illo reuocata est.
- 8 Hoc ius immunitatis respectu debitorum, qui in fraudem creditorum rebus suis absconduciunt, ad Ecclesiam confugiunt, in aliquibus locis non seruatur.

9 Obligatus

9 Obligatus ad ratiocinia ex causa alicuius administrationis etiam gaudet immunitate.

10 In Can. vxor 17. q. 4. qui tenebatur ad ratiocinia, cum Pontifex praestito iuramento impunitatis extrahi mandat.

1 Obiicies quarto, saltem non competet debitori tributorum, ita ut hic saltem ab Ecclesia extrahi possit, si consuetudo non sit in oppositum, atque ita docent Ancharan. cap. mer alia. n. 6. & 7. Butrius n. 13. Oldrad. consil. 54. num. 2. Cutellius cit. g. 32. n. 42. & segg. Gambacurta lib. 5. c. 43. n. 2. & segg. & Petr. Greg. synag. iuris lib. 33. c. 22. n. 2. ex eo, quod sic statuitur in authent. de mandatis Princip. §. publicorum, iuncta Gloss. ibi: tum ex eo, quod immunitas debitori conceditur ab Ecclesia, quatenus approbat leges civiles immunitatem concedentes, quae debitori illam non concedunt, sed potius denegant, cit. authent. de mandatis Principum: tum denique ex eo, quod Princeps non praesumitur contra seipsum legem condere.

2 Respondetur, nego antecedens; quia immunitas non est solum ex eo, quod Ecclesia approbet leges civiles, sed etiam ex eo, quod omnibus delinquentibus, & reis immunitatem concedit, aliquibus casibus exceptis, & exceptis per particulam, tantum, qua generali concessione veniunt debitores, quicumque sint, & qui rei in iudicio, & rei debitorum nominantur, maxime quia privilegium pium, & favorabile late interpretandum est, ut supra dicebamus: & casus, qui excipiuntur, excipiuntur per particulam, tantum.

3 Hinc patet ad opposita, & ad illud de authent. de mandatis Principum, quod scilicet, cum cit. authent. de mandatis Principum, iuri Canonico aduersetur, iam ab illo reuocata sit. Atque ita ex communiore, & probabiliori etiam sententia Doctorum docent Couar. 2. var. cap. 20. n. 14.

4 (vbi tamen ait, quod hoc ius immunitatis respectu debitorum ex causis civilibus in quibusdam Regnis non usque adeo observetur, praesertim si per fraudem bonis absconditis, vel secum delatis in Ecclesiam confugiant, ut Guttier. lib. 1. pract. q. 1. n. 13. notavit: qua de re tamen nos dicemus infra.) Suar. lib. 3. c. 11. n. 3. Azor 2. p. lib. 9. c. 9. versum dubie. Anast. Germ. de sacr. immunit. lib. 3. c. 16. n. 10. Ambrosin. de immunit. Eccles. c. 13. n. 2. Layman lib. 4. tract. 9. c. 3. n. 5. Farinac. de car. erib. 28. n. 31. & in append. de immunit. cap. 3. n. 31. Bonac. disp. 3. q. 7. de immunit. §. 4. n. 2. & Dian. cit. resol. 32.

5 Hinc sequitur a fortiori, quod immunitate etiam gaudeat obligatus ad ratiocinia ex causa alicuius administrationis, sicut recte docent Nauar. c. 25. n. 16. in fin. Farinac. in append. num. 63. & Decian. lib. 6. cap. 28. n. 26. quidquid in contrarium dicat Cutel. n. 26. & 41.

6 Neque obstat, quod in cap. vxor 17. q. 4. quidam seruus obligatus ad ratiocinia confugit ad Ecclesiam, & Pontifex mandat, ut praestito iuramento immunitatis, inde extrahatur. Nam ibi (ut recte aduertunt Farinacius, & Decian. in locis supra cit.) sermo est non de homine libero, sed de seruo, quem domino restitutum esse, praestito iuramento impunitatis, supra dicebam. Vide etiam quae dicuntur infra dub. 24. sect. 19.

2 Decoetus fraudulenter est publicus latro, & propter ea plebuntur pena capitis.

3 Pius V. in sua constitutione aequiparat decoetum fraudulenter publico latroni.

4 Decoetus fraudulenter, nec ratione debiti, nec ratione delicti priuatur Ecclesia immunitate.

5 Decoetus fraudulenter reuera non est publicus latro, sed solum per quandam aequiparantiam.

6 In penis non est facienda extensio ad delicta similia.

7 Decoetus fraudulenter gaudet immunitate procul dubio si ad Ecclesiam secum non asportet bona, ut illa absconderet, sed tantum confugit, ut saluet personam.

8 Constitutio Gregoriana renocat omnia privilegia, & indulta data principibus extrahendi delinquentes ab Ecclesia, & nominatim fraudulenter decoetos.

9 Raro in fraudulenter decocto possunt contingere quae necessaria sunt in publico latrone, praesertim actum frequentia.

10 Clemens VII. in quibusdam literis directis Archiepiscopo Bononiensi, & Nuncio Neapolitano, mandat superioribus Regularium ne fallitos, banitos, fures, &c. in suis Conuentibus receperint.

11 Huiusmodi literae non derogant Constitutioni Gregoriana, quia non sunt datae, & publicatae in forma legis.

12 Huiusmodi literae non statunt tradi reos iudicibus secularibus, sed tantum expelli a Conuentibus.

13 Huiusmodi literae non obligant, nisi Bononia, & Neapoli, non autem in aliis locis, & prouinciis, licet essent publicatae.

14 Lex, & praecipuum non potest ultra intentionem legislaoris, vel praecipientis obligare.

15 Regularium superiores, qui in eorum Conuentibus dictas personas receperint, & diu detinent, non possunt puniri, nisi Bononia, & Neapoli.

16 Debitor fraudulentus ad Ecclesiam cum bonis confugiens, non debet ibi multo tempore tolerari, sed debet statim expelli.

17 Decoetus non debet res, & bona in praedictum creditorem ad Ecclesiam transferre, sed debet illa iudici seculari consignare, ut adiudicet cui de iure competunt.

18 Decoetorum bona possunt etiam auferri a iudice seculari, de licentia tamen iudicis Ecclesiastici.

19 Si posita sint in loco immuni in praedictum creditorem, debent poni in loco non immuni, & consignari iudici competenti, ex Sacra Congregatione.

Obiicies quinto, saltem non competet decocto fraudulenter. Atque ita docent Boerius decis. 115.

115. & alij complures Doctores, apud Couarru. quos ipse sequitur 2. var. c. 20. n. 14. Farinac. de carcerib. q. 28. n. 33. Guttier. pract. q. 9. c. 1. lib. 3. q. 1. n. 4. & 15. Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 28. num. 34. Gambacurt. lib. 4. cap. 15. Rodriguez in summ. t. m. 7. c. 154. n. 1. Fagundes de praecipis Eccles. pract. 2. lib. 4. cap. 4. num. 5. Ioan. de la Cruz p. 1. pract. 8. q. 3. art. 1. dub. 1. concl. 1. Bobadilla tom. 1. lib. 2. cap. 14. num. 67. & 71. Villadieg. in Poli. cap. 3. num. 216. Azevedus tom. 3. lib. 5. tit. 20. leg. 6. num. 2. Sarpus de iure asylorum, cap. 5. fol. 50. Anast. Germ. de sacrorum immunit. lib. 3. cap. 16. n. 113. Rebuff. 2. tom. ad reg. Constit. Gallie, & de mercatoribus, art. ult. gloss. ult. num. 7. & 8. Tannerus in 2. 2. S. Thom. disp. 9. q. 8. dub. 1. num. 17. Peregrin. de immunit. cap. 12. num. 4. Suarez de Paz in pract. tom. 1. part. 5. cap. 3. q. 3. num. 156. Cutellius de immunit. Eccl. lib. 1. p. 32. n. 1. & Pereira de man. Reg. p. 2. c. 50. n. 16. ex eo, quod talis sit publicus latro (qua propter poena capitis

SECTIO VI.

An, & quid dicendum de decocto fraudulenter?

Difficultas quinta, eiusque solutio.

S V M M A R I V M.

- 1 Decoetus fraudulenter in sententia plurimorum Doctorum non gaudet immunitate.
- Thom. Delbene, de Immunit. Eccl. Pars I I.